

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסיים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני:

1

בפני כב' השופטת רות רונן

המבקשת: א.ידע פיננסיים בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד פרסלר ועמית

נגד

המשיבה: הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד רובין ושחם

2

3

החלטה

4

5

6 1. בקשה למתן צו גילוי ועיון במסמכים ספציפיים, במסגרת בקשה לאישור תביעת המבקשת
7 כתביעה ייצוגית. הבקשה מתייחסת למספר סוגי מסמכים שהמבקשת עותרת כי בית
8 המשפט יורה למשיבה (להלן: "הבורסה") לגלות לה.

9

10 2. בבקשת האישור העלתה המבקשת טענות בדבר גביית עמלות ביתר על ידי הבורסה.
11 המבקשת טענה שהבורסה גובה שלא כדין עמלת מינימום בגין כל עסקה, גם כאשר העסקה
12 מתפצלת למספר עסקאות מטעמי ביקוש והיצע בשוק. מלכתחילה התבססה הבקשה על
13 פרטים 4 ו-11 לתוספת השנייה לחוק.

14

15 3. הבורסה הגישה בקשה לסילוק על הסף, שנדחתה במסגרת החלטה מיום 28.1.13. בהחלטה
16 זו נקבע כי למבקשת עשויה להיות עילת תביעה כנגד הבורסה, מכוח חוק השליחות, כאשר
17 שאלת היריבות בין הבורסה לבין חברי הקבוצה כולם או חלקם, תתברר על כל היבטיה
18 העובדתיים והמשפטיים במסגרת הדיון בבקשה האישור עצמה. בשולי החלטה זו אף צוין
19 כי אם מבקשת ידע לתקן את בקשת האישור, עליה להגיש בקשה נפרדת לצורך כך, בקשה
20 שתידון – אם וכאשר תוגש – על פי נסיבותיה.

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

1
2 4. המבקשת אכן הגישה בקשה לתיקון בקשת האישור, בה היא עתרה כי בית המשפט יתיר לה
3 להוסיף לבקשתה עילת תביעה מכוח פריט 5 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות
4 התשס"ה – 2006 (להלו: "החוק"); ולהוסיף טענה של שליחות. כן התבקשה הרחבת
5 הקבוצה. בהחלטה שניתנה בבקשה זו, הותר למבקשת לתקן את בקשת האישור, להוסיף
6 עילת תביעה מכוח פריט 5 וכן להוסיף את טענת השליחות. הבקשה להרחבת הקבוצה
7 נדחתה.

8
9 5. בבקשה הנוכחית עותרת המבקשת כאמור כי בית המשפט יורה לבורסה לגלות לה מספר
10 מסמכים שפורטו בבקשה. הבורסה טענה כי יש לדחות את הבקשה. לטענתה, המבקשת לא
11 העמידה את התשתית הראייתית ראשונית הנדרשת לבקשת האישור; המסמכים שגילויים
12 התבקש אינם רלבנטיים לדיון בבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית; ובנוסף, ישנם
13 טעמים אחרים המצדיקים את דחיית הבקשה.
14 להלן ייבחנו טענות הצדדים.

15
16 **בקשה לגילוי מסמכים במסגרת שלב אישור בקשה לאישור תביעה ייצוגית**

17 6. הדיון בבקשת אישורה של תביעה כתביעה ייצוגית הוא דיון מקדמי, שנועד כדי לברר האם
18 התביעה ראויה להידון בהליך של תביעה ייצוגית. משום כך, היו בעבר ספקות ביחס
19 לסמכותו של בית המשפט להורות על גילוי מסמכים בשלב זה.

20
21 כיום ישנה התייחסות מפורשת לנושא זה במסגרת תקנה 4 לתקנות תובענות ייצוגיות תש"ע
22 – 2010. התקנה אמצה את ההלכה הפסוקה שנהגה לפני התקנתה, כפי שהיא נקבעה בפסק
23 הדין ברע"א 10052/02 יפעת נ. זלק מוטורוס פ"ד נו(4) 513, להלן: "פסק דין זלק
24 מוטורס".

25
26 7. התקנה קובעת:

27 "4(ב) לבית המשפט בדונו בבקשה תהיה הסמכות למתן צו לגילוי ועיון במסמכים, ובלבד
28 שנתקיימו תנאים אלה:

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

1 (1) המסמכים שגילויים נדרש נוגעים לשאלות הרלוונטיות לאישור התובענה

2 כתובענה ייצוגית;

3 (2) המבקש העמיד תשתית ראייתית ראשונית לגבי קיומם של התנאים הקבועים

4 בסעיף 8(א) לחוק".

5
6 8. התקנה – כמו ההלכה שקדמה לה – ניסתה לאזן בין שני אינטרסים נוגדים שיש לתת
7 עליהם על הדעת בהקשר זה : מחד גיסא, העובדה שמדובר עדיין בשלב מקדמי של ההליך,
8 בטרם הוא אושר על ידי בית המשפט כתביעה ייצוגית, והחשש מפני שימוש לרעה בידי
9 מבקשים פוטנציאליים בהליך התביעה הייצוגית בכלל, ובהליך גילוי המסמכים בפרט ;
10 ומאידך גיסא, חוסר הסימטריה המובנה ביחס למידע הרלוונטי, שקיים בדרך כלל בין
11 המבקש את אישור התביעה הייצוגית לבין המשיב – הנתבע, חוסר סימטריה שעלול,
12 במקרים מסוימים, לסכל את האפשרות של הגשת תובענות ייצוגיות ובכלל זה תובענות
13 ראויות, שאישורן הוא רצוי וחשוב.

14
15 9. האיזון הזה הושג באמצעות הדרישה שקיימת בתקנה לפיה בית המשפט ייעתר לבקשה
16 לגילוי מסמכים, רק בתנאי שהועמדה "תשתית ראייתית ראשונית" לגבי קיומם של
17 התנאים לאישור התביעה כיייצוגית. אם הועמדה תשתית כזו, יורה בית המשפט על גילוי –
18 רק של אותם המסמכים שהם רלוונטיים לשלב אישור התביעה כתביעה ייצוגית.

19
20 ודוק – דרישת הרלוונטיות של המסמכים להליך היא דרישה הקיימת גם בבקשות לגילוי
21 מסמכים במסגרת תביעות אזרחיות "רגילות". הדרישה לקיומה של תשתית ראייתית
22 ראשונית, מייחדת בקשות לגילוי מסמכים במסגרת השלב המקדמי בהליך של תביעה
23 ייצוגית. דרישה זו היא שנועדה למנוע ממי שהגיש בקשת סרק בלתי מבוססת, מלקבל את
24 האפשרות לעיין במסמכים של הצד שכנגד.

25 האם הועמדה תשתית ראייתית ראשונית על ידי המבקשת?

26
27 10. כדי לבחון את השאלה מהי אותה "תשתית ראייתית ראשונית" שעל המבקש להציג לבית
28 המשפט כתנאי לכך שבקשתו לגילוי מסמכים תיענה, יש לבחון את התכלית של קיומו של
29 תנאי זה. כפי שעולה מפסק דין דלק מוטורס, הדרישה הזו נועדה "כדי למנוע בקשות סרק

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 שכל מטרתן פגיעה בנתבע". להלן נבחן מהי משמעותו האופרטיבית של התנאי הזה
2 מבחינת נטל ההוכחה המוטל על מבקש אישור התביעה כתביעה ייצוגית.
3
- 4 11. במסגרת הליך של תביעה ייצוגית, ניתן להתייחס למספר קריטריונים אפשריים ביחס לרף
5 ההוכחה הנדרש בשלבים שונים של הדיון :
6
- 7 לאחר שתביעה אושרה כייצוגית, כדי לזכות בה מוטל על התובע ועל הקבוצה לעמוד ברף
8 ההוכחה הנהוג במשפט האזרחי – קרי "מאזן ההסתברויות" (51%);
9 בשלב אישורה של הבקשה להגיש תביעה ייצוגית, בית המשפט מחיל רף הוכחה נמוך יותר.
10 לאחרונה, ברע"א 2128/09 הפניקס נ. עמוסי קבע בית המשפט העליון בהקשר זה כי אין
11 להחמיר עם מבקש במסגרת בקשת האישור, וכי "החמרת התנאים לאישור תובענה
12 כייצוגית, וביורור רוב רובה של התביעה כבר בשלב אישור התובענה כייצוגית, חורגת
13 מהאיזון שקבע המחוקק, ועל כן אינה ראויה". מדובר אם כן, גם בשלב האישור, ברף שאינו
14 מחמיר במיוחד.
15
- 16 12. כאשר מוגשת בקשה לסילוק על הסף של תביעה ייצוגית, רף ההוכחה המוטל על המשיב –
17 הוא מבקש האישור, הוא רף הוכחה נמוך עוד יותר. זאת, מאחר ש"הדיון בבקשה לאישור
18 תובענה ייצוגית הוא עצמו הליך מקדמי... ופיצולו לתת- הליכים איננו רצוי ועלול לגרום
19 רק לסרבול ההליך" (ר' רע"א 5154/08 קוסט פורר גבאי את קסירר רו"ח נ. עובדיה קדמי).
20
- 21 לכן, ככלל לא נוהג בית המשפט להורות על סילוק על הסף של בקשות אישור של תביעות
22 ייצוגיות, אלא אם כן מדובר בנסיבות בהן "הדיון בבקשה לסילוקה של בקשת האישור על
23 הסף הוא פשוט, מהיר ויכול להוביל למסקנה ברורה וחד משמעית" לפיה מדובר בבירור
24 בתביעת סרק (ר' פס"ד קוסט פורר גבאי הנ"ל).
25
- 26 13. מהו איפוא רף ההוכחה הנדרש במסגרת בקשה לגילוי מסמכים?
27 מובן כי זה אינו הרף הנדרש במשפט אזרחי (51%); זה אף אינו הרף הנמוך יותר, שעמידה
28 בו מביאה לאישור בקשה כתביעה ייצוגית. זהו רף נמוך עוד יותר. כלומר, בית המשפט אינו
29 צריך להידרש לבחינת מלוא טענות ההגנה האפשריות אותן שהועלו במסגרת התשובה

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 לבקשת האישור, והוא אינו נדרש להכריע בכל אחת ואחת מהן. די בכך שבית המשפט
2 יתרשם שמדובר בתביעה שאיננה מופרכת, ואין לשלול על פניה את האפשרות כי יש מקום
3 לבררה.
4
- 5 14. אין צורך לטעמי במסגרת ההחלטה הנוכחית לקבוע מסמרות בשאלת ההשוואה בין רף
6 ההוכחה החל במסגרת בקשה לסילוק בקשת אישור על הסף, לבין הרף הנדרש ממבקש
7 אישור במסגרת בקשה לגילוי מסמכים. במילים אחרות, אין מקום לקבוע בהכרח כי כל
8 בקשת אישור שבית המשפט דחה בקשה לסלקה על הסף, היא בקשה שלא תחשב כ"בקשת
9 סרק" לענין גילוי מסמכים.
10
- 11 15. יחד עם זאת, יש לציין כי במקרה דנן וכפי שצינתי לעיל, בית המשפט דחה בעבר בקשה של
12 הבורסה לסילוק בקשת האישור על הסף. יתרה מזאת - בית המשפט אף קבל בקשה של
13 המבקשת לתיקון בקשת האישור – בקשה שנועדה כדי "לחזק" את עילות התביעה המועלות
14 על ידי המבקשת. החלטות אלה שניתנו במסגרת ההליך דנן, אינן נטולות משמעות, כאשר
15 בית המשפט בוחן את השאלה האם בקשת האישור דנן היא בקשת סרק, שמן הראוי שלא
16 לאפשר למבקשת במסגרתה לעיין במסמכים שלטענתה הם רלוונטיים ודרושים לה לצורך
17 ברור השלב הנוכחי של ההליך. החלטות אלה מחזקות אם כן את עמדתה של המבקשת.
18
- 19 16. יתכן כי "רף ההוכחה" הנדרש ממבקש העותר לגילוי מסמכים הוא גבוה יותר מזה שניצב
20 בפני מבקש אישור שהוגשה נגדו בקשה לסילוק על הסף. יחד עם זאת, מדובר בקריטריונים
21 דומים. בשני המקרים, בית המשפט מקיים בחינה ראשונית, מקדמית, של העילות כפי שהן
22 עולות מבקשת האישור, ללא יומרה לאמוד את הסיכויים שבקשת האישור אכן תתקבל,
23 אלא רק תוך ניסיון לקבוע האם הטענות כפי שהן עולות מבקשת האישור, די בהן כדי
24 להעמיד עילת תביעה לזכות המבקש.
25
- 26 17. במקרה דנן, הטענות שהועלו על ידי הבורסה במסגרת תגובתה לבקשה לגילוי מסמכים,
27 אינן טענות מהסוג המוביל למסקנה לפיה בקשת האישור היא בקשת סרק. אלה הן טענות
28 שיהיה מקום לדון בהן ולבחון אותן במסגרת בקשת האישור עצמה, בהתאם לקריטריונים
29 החלים בשלב הדיון בו על בית המשפט להכריע בשאלה האם לאשר את התביעה כתביעה

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

1 ייצוגית. לא ניתן לקבוע – לצורך הבקשה לגילוי מסמכים, כי מדובר בבקשת אישור כזו
2 שאין מקום לאפשר למבקשת במסגרתה כלל לעיין במסמכים הרלוונטיים הנדרשים לה
3 והמצויים בחזקתו או בשליטתו של הצד שכנגד. לכן, המבקשת עמדה בנטל הנדרש
4 בהתייחס לרכיב הראשון הנדרש בהתייחס לתקנה 4 לתקנות תובענות ייצוגיות.
5

הרלוונטיות של המסמכים

7 18. כאמור, הבורסה הוסיפה וטענה (לשיטתה – למעלה מן הצורך), כי המסמכים שהמבקשת
8 בקשה לעיין בהם אינם רלוונטיים לשלב הנוכחי של הדיון, ואין בכוחם לזרות אור על שאלת
9 התקיימותם של תנאי הסף לאישור של התביעה כייצוגית. כפי שצוין לעיל, תנאי לגילוי
10 מסמכים במסגרת בקשה לאישור תביעה כייצוגית, הוא כי מדובר במסמכים שהם
11 רלוונטיים לצורך השלב הנוכחי של הדיון. דרישת הרלוונטיות קיימת כאמור בהתייחס לכל
12 הליך של גילוי מסמכים, כאשר בית המשפט במסגרת תקנה 112 לתקנות סדר הדין האזרחי,
13 קובעת כי בית המשפט רשאי להורות לבעל דין לגלות מה הם המסמכים "הנוגעים לענין
14 הנדון" שמצויים בשליטתו. בהקשר של בקשת אישור – "ענין הנדון" הוא השלב הנוכחי
15 של הדיון – בקשה לאישור התביעה כייצוגית.
16

17 נתייחס אם כן למסמכים אותם עתרה המבקשת כי בית המשפט יורה לבורסה לגלות לה
18 ולאפשר לה לעיין בהם.
19

20 19. פרוטוקולים המתייחסים לאישור החלק השישי לתקנון הבורסה – המבקשת עתרה כי
21 הבורסה תגלה לה את הפרוטוקולים של הדיונים באסיפה הכללית ובדירקטוריון של
22 הבורסה, הכוללים כל דיון או החלטה בדבר אישור החלק השישי לתקנות הבורסה,
23 ההנחיות והתעריפון. הבורסה טענה כי מדובר במסמכים שאינם רלוונטיים, משום שבקשת
24 האישור אינה מבקשת לתקוף את הליך אישור התקנון וההנחיות.
25

26 מנגד, טענה המבקשת כי מדובר במסמכים שהם רלוונטיים לצורך בחינת תקינות הליכי
27 האישור של תקנון הבורסה, ההנחיות והתעריפון.
28

29 לאחר עיון בטענות הצדדים, אני סבורה כי יש להיעתר לבקשה. שאלת תוקפו של החלק
30 השישי לתקנון הבורסה עלתה במסגרת כתבי הטענות. המסמכים המבוקשים עשויים להיות

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 רלוונטיים לצורך בירורה. לכן, אני מורה לבורסה להעביר למבקשת את החלקים
2 הרלוונטיים מהפרוטוקולים המבוקשים.
3
- 4 20. **פרוטוקולים של אספות כלליות ודירקטוריון הבורסה ביחס לרגולציה בנקאית** – הבורסה
5 טענה כי מדובר במסמכים שאינם רלוונטיים ועל כל פנים הם כלל לא קיימים. לאור טענות
6 הבורסה, אני מורה לה לעגן את האמור בתשובתה בתצהיר, כאשר אם מדובר במסמכים
7 שאינם קיימים, היא אינה חייבת לגלותם.
8
- 9 21. **קבצי אקסל** – הבורסה טענה כי בקשתה של המבקשת בהקשר זה אינה לגיטימית, משום
10 שהמבקשת עותרת כי הבורסה תייצר עבורה מסמך שאינו קיים – ולא ניתן לבקש בקשה
11 כזו במסגרת הליך של גילוי מסמכים. כן נטען כי בשלב הנוכחי של הדיון, אין מקום להורות
12 על גילוי מסמכים שעניינם בהיקף הנזק הנטען. המבקשת טענה בתשובתה כי היא אינה
13 עומדת על קבלת קובץ אקסל דווקא, אלא כל קובץ שיאפשר בדיקה מדגמית של נזקי
14 הקבוצה.
15
- 16 אני סבורה כי אין להיעתר לבקשה. בשלב הנוכחי של הדיון, בית המשפט אמור להכריע
17 בבקשת האישור, ולא לדון עדיין בנזקיה הנטענים של הקבוצה, ענין שייבחן אם בקשת
18 האישור תתקבל. לכן, הקבצים המבוקשים אינם מסמכים ה"נוגעים לשאלות הרלוונטיות
19 לאישור התובענה כתובענה ייצוגית" כלשון תקנה 4(ב) לתקנות.
20
- 21 22. **העלויות בהן כרוך הטיפול ב'עסקה'** – הבורסה טענה כי מדובר בדרישה רחבה ובלתי
22 ברורה, כאשר לא ברור באילו מסמכים מבקשת המבקשת לעיין, ולא ניתן הסבר ביחס
23 לרלוונטיות שלהם. המבקשת בתגובה טענה כי הבורסה לא הציגה אסמכתאות לגבי
24 העלויות הנטענות להן היא טענה.
25 אני סבורה כי אין לקבל את הבקשה, משום שהיא אכן רחבה ובלתי ברורה, והיא אינה
26 מתייחסת למסמכים מסוימים שהעיון בהם מתבקש.
27

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 7198-09-12 א.ידע פיננסים בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל - אביב בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 23. **סליקת עסקת סרגון**- המבקשת טענה כי מסמכים אלה נחוצים לה כדי לבסס את הדוגמה
2 שניתנה במסגרת בקשת האישור לגביית עשר עמלות נפרדות עבור עסקה בסכום נמוך. לאור
3 כל האמור לעיל, אני נעתרת לבקשתה של המבקשת בהקשר זה.
4
5 24. הבורסה טענה עוד, מעבר לכל האמור לעיל, כי יש לדחות את הבקשה בשל עיתויה המוקדם.
6 אינני מקבלת את הטענה. בתיק זה הוגשו בקשת האישור, תגובה ותשובה לתגובה, וזהו
7 המועד המתאים להגשת בקשה לגילוי מסמכים ועיון בהם.
8
9 25. סוף דבר, לאור כל האמור לעיל, אני נעתרת לבקשה בחלקה. אני מורה לבורסה לגלות
10 ולאפשר עיון במסמכים הבאים – **החלקים הרלוונטיים מהפרוטוקולים של האסיפה**
11 **הכללית ודירקטוריון הבורסה המתייחסים לאישור החלק השישי לתקנון הבורסה;**
12 **המסמכים המתייחסים לסליקת עסקת סרגון; תצהיר המתייחס להעדרם של**
13 **הפרוטוקולים המבוקשים ביחס לרגולציה בנקאית.**
14 המסמכים יועברו לעיון המבקשת תוך 10 ימים מהיום.
15
16 ניתנה היום, י"ח סיון תשע"ג, 27 מאי 2013, בהעדר הצדדים.
17

רות רונן, שופטת

18
19